

HARİCİYE VEKİLİ DÜN MOSKOVAYA GİTTİ

Vekil Seyahati Hakkında Beyanatta Bulunarak Dedi Ki:

Sovyet Memleketinden İyi Havadisler Getireceğimi Ümit Ediyorum

Şükrü Saracoğlunun Beyanâtı

Ekser memleketlerde Hariciye Vekillerinin resmi beyanatı, az çok beylik sözlerden ibarettir. Hele şimdiki gibi karışık zamanlarda - bir milletin harici siyasetini idare etmek mes'uliyetini üzerlerine almış olanlar, mümkün olduğu kadar az söylemeye, ve şayet beyanatta bulunmaya mecbur olurlarsa, ellerinden geldiği kadar da yavan sözler söylemeye dikkat ve gayret ederler.

Fakat, bu kaideден bizim Hariciyemiz ile onu idare edenlerin de vaziyeti müstesnadır.

Mesela, Şükrü Saracoğlunun, bugün gazetelerde çıkan sözleri gayet sarıh ve açıktır. Çünkü, Türkiye'nin umumi siyaseti ve takip ettiği yol, bütün dünya bilir ki, gayet vazihdir. Türkiye senelerdenberi değişmez ve sağlam bir politikaya bağlı kalmıştır.

Şükrü Saracoğlunun, Rusya seyahati münasebetile dün gazetecilere yububulan beyanatı bizi memnun ve müstehil etti.

Bir kere şurasını hiç te gizlemeğe lüzum yoktur, ki Rusyanın Lehistan işlerine ani surette müdahalesinin, zaten çok karışık olan umumi vaziyeti büsbütün bulasık bir hale getirmesi ihtimali karşısında, bütün cihan efkârı bir hayli endişeye düşmüştü.

Vaktâ aradan birkaç gün geçtikten sonra, bu müdahalenin aldığı şekil ve bilhassa istikamet, vaziyeti az çok aydınlatır gibi oldu ve bu da bir dereceye kadar zihnlere endişe ve vehimden kurtarmaya yardım etti, fakat her şey rağmen yine son günlerde kadardır bin bir membadan gelen bin bir türlü müevveş haberlerle ahvaldeki müphemiyet devam ediyordu. Dünya efkârı umumiyesi bu halde iken, bizim Sovyetlerle olan münasebetlerimiz nasıldı? İşte Hariciye Vekilinin dün, Rusyaya hareket münasebetile, gazetecilere verdiği beyanatı, bilhassa bu noktayı da izale edecek mahiyette gördüğümüz için memnuniyetle telâkî ettik.

Bir kere bu sözlerde, ekseriya, Hariciye Vekilleri için kullanılması zaruri olan havai lisan yerine, bilâkis herkeste derhal emniyet tevlil eden bir samimiyet ve kuvvet var, sonra bu beyanatın ciddi bir teemmil ve anlaşma neticesinde vukubulduğu da derhal göze çarpıyor.

Mesela şu «Son zamanlarda ben - nemimel karışık hâdiseler, aramızdaki emniyet ve menfaat birliği vaziyetini, sarsmak şöyle dursun, bilâkis takviye etmiştir» sözü hakikaten her okuyana teselli ve huzur verici bir kuvvet ve kat'iyettir.

Keza «Her şeyden evvel Türk efkârı umumiyesine tavzih etmek isterim, ki memleketlerimiz arasında dostluk ve emniyet hissi arzu edildiği kadar sağlamdır» sözünün de esaslı bir kanaat mahsulü olduğunu insan derhal kabul ediyor.

Esasen, Sovyetlerle ta istiklâl harbindenberi devam eden dostluk, hemen hiçbir vakit, hiçbir arıza geçirmemiş, iki taraf daima ekmâdığını iyi anlayarak hareket etmek basiret ve dirayeti göstermiştir. Bunun başlıca sebebi de, iki taraf menfaatlerinin, Avrupa umumi siyaseti müvacehesinde, daima müsterek olmasıdır.

Bugün, Avrupanın şimali şarkısında zorla ihdas edilmiş olan kanlı gâşenin ise, bu iştiraki menafii ihlâl değil, bilâkis takviye etmesi lâzımdır.

(Arkası 4 üncü sayfada)

Valid

Şükrü Saracoğlu Dün Rumen, Yugoslav Sefirlerle Görüştü

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu Romanya ve Sovyet Sefirleriyle görüşüyor

Hariciye Vekilimiz Şükrü dün sabah Ankaradan sehrimize gelmiş, saat üçte Kadeş vapurile Sovyet Rusyaya gitmek üzere Odesaya hareket etmiştir.

Saracoğlu hususi bir vagonla saat sekizde Haydarpaşa istasyonuna geldiği zaman Vali Lütfi Kırdar, sehrimizdeki Meb'uslar, Tokyo sefirimiz Ferit tarafından karşılanmıştır. İstasyonda Sovyet kolonisine mensup bir kalabalık vardı.

Hariciye Vekilimiz, kendisine refakat eden Sovyet sefiri Terentiyef ile birlikte vagondan inmiştir.

Burada sefir, Şükrü Saracoğluna büyük bir hararetle:

— Dostum! diye hitap ederek müsaadesini rica etmiş ve öğleden sonra tekrar görüşmek üzere ayrılmıştır.

Bunu müteakip Romen başkonsolosuyla beş dakika kadar konuşan Şükrü Saracoğlu Haydarpaşadan vapurla İstanbul'a geçmiştir.

VEKİLİN BEYANATI
Vekil, bir muharririmizi kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

« Bay Potemkinin ziyaretini iade için Moskova'ya gidiyorum. Orada iki memleketi alakadar eden meseleleri konuşacağım. Her şeyden evvel Türk efkârı umumiyesine tavzih etmek isterim ki memleketlerimiz arasında dostluk ve emniyet hissi arzu edileceği kadar sağlamdır.

(Arkası 4 üncü sayfada)

SON DAKİKA

İngiliz - Fransız Yüksek Konseyi

Paris, 22 (A.A.) — İngiliz - Fransız yüksek meclisi bugün İngilterede, Fransa nâmına Dajadye, General Gamelin ve Amiral Darlan İngiltere nâmına da Çemberlâv, Lord Halifax ve Lord Chatfieldin iştirakile toplanmıştır. Biri sabah ve diğeri öğleden sonra olmak üzere iki ictima akdedilmiştir.

Meclis 14 Eylül toplantısının danberi hâdis olan vekayi ve bunların neticelerini tetkik etmiştir. Mütefiklerin planlarını tamamiye müessir kılmak üzere alınacak tedbirler hususunda tam bir mutabakat hâsıl olmuştur.

Meclis, silâh ve mühimmat imalatı meselesini de tetkik etmiş ve iki hükümetin gayretlerini arttırmak ve ahenkleştirmek üzere takip edilecek usuller hakkında mutabık kalmıştır.

Lehistan Topraklarında Alman - Sovyet Hududu

Polonyanın Zengin Petrollerini Almanya İşletecek!

Varşova Mukavemet Ediyor

Garp Cephesinde Harp Devam Ediyor

Moskova, 22 (A.A.) — Bir Alman askeri heyeti Rus ve Alman ordularının Polonyada işgal etmiş oldukları mntakaların tahdidi meselesini Rus erkânı askeriyesile görüşerek halletmişlerdir.

Şimdiki halde yapılan itilaf muvakat olup, Polonyanın taksimine müteallik kat'î müzakereler bilâhare yapılacaktır.

ALMAN - SOVYET HUDUDU
Berlinde gelen haberlere nazaran Alman ve Sovyet hükümetleri iki taraf arasındaki hududu tesbit etmişlerdir.

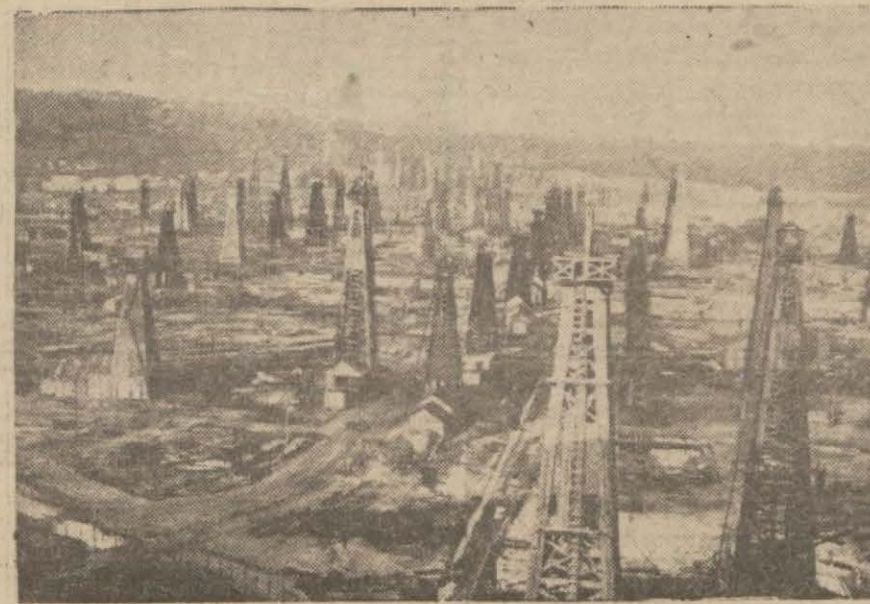
Bu hudut hattı Pisia, Narev, Vis tül ve San nehirlerinin mecrasını takip etmektedir.

PETROLLERİ ALMANLAR İŞLETECEK
Rusya tarafında kalmakta olan garbi Ukranyadaki petrol kaynakları, işleme hususunda Almanya a it olacaktır.

VİLNO İŞGAL EDİLDİ
Sovyet kıtaatı tarafından işgal edilen Vilno sehrinde sükûnet vardır. Sovyet makamları yakacak maddeleriyle seyrüseferin tanzimine ait bazı kararnamele nesretmişlerdir.

4 SUVARİ ALAYI
Dört Sovyet suvarî alayı Vilno'ya girmiştir. Şehirde nizam ve sükûnet yeniden teessüs etmiştir.

(Arkası 3 üncü sayfada)

Leh petrol kuyularının umumi manzarası

M. Kalineskoyu Kim Öldürtmüş?

Alman Matbuatı İngiltereyi Bu Suikastla Alâkadar Gösteriyor

(Yazısı 3 üncü Sayfada)

İZMİR ZELZELESİ

3400 Kişi Evsiz Kaldı 42 Kişi Öldü, Yaralı da Çok

Dahiliye Vekilinin Gazetemize Beyanâtı

İzmir, 22 (İkdâm Muhabirinden) — Dün gece Zelve Çandarlı, Tepeköy, Urla ve Karaburun'da da hissedilmiş ise de ufak tefek hasarattan başka kayde şayan tahribat yapılmamıştır. Buralarda nüfus ziyatı da yoktur. Zelve en büyük tahribatını Dikili merkezinde ve Kabakum köyünde yapmıştır. Dikilideki nüfus ziyatı yirmi beş ölü, on iki ağır, elli hafif yaralıdır. Kabakum köyünde on üç kişi ölmüş, üç kişi hafif, dört kişi ağır surette yaralanmıştır. Dikilide dört, Kabakum köyünde de beş hayvan ölmüştür.

Bergamada dikili yolu üzerinde bir ölü ve bir yaralı, ovacık köyünde iki ölü iki yaralı, Kazıkbağlarında bir ölü kaydedilmiştir.

Dahiliye Vekili Faik Östrak dün Şükrü Saracoğlu ile beraber

DAHİLİYE VEKİLİNİN BEYANATI
Sehrimizde bulunan Dahiliye Vekili İzmir ve havasındaki zelve ile yakından meşgul olmuş, akşam üzeri kendisini gören bir muharririmize şunları söylemiştir:

— İzmir ve muhakkak zelve ve ziyat olduğunu haber aldım. İzmirle telefona konuştum. Lâzım gelen tertibatı havi emirleri İzmirle verdim. Gerek valinin gere' Bergama kaymakamının bu husustaki çalışmaları mucibi memnuniyettir. Ankara ile de telefona muhabere edilerek muavenet için emirler verilmiştir.

Zelzele 2.35 te başlamıştır. Sarsıntı

çok şiddetli olmuştur. Bergamada ziyat yoktur. Yalnız bazı binalar tamamen, bazı binalar kısmen yıkılmıştır. Bergamanın Kazıkbağları mevkiinde bir ölü ve Hacıraza çiftliğinde iki ölü vardır. Dikilide 24, Kabakum köyünde on üç ölü bulunmuştur. Dikili merkezinde 13 ağır yaralı, Kayakum köyünde üç ağır yaralı vardır. Hafif yaralıları ise Dikilide elli, Kayakum köyünde dörttür. Ölüler meyanında bir polis komiseri bir gedikli başcavuş bir muallim mevcuttur. Yaralıları arasında ailesile beraber Dikili kaymakamı, hükümet tabibi, belediye ebesi, zira-

(Arkası 3 üncü sayfada)

TEBLİĞLER

İNGİLİZ TEBLİĞİ

Londra, 22 (A.A.) — «İstihbarat nezareti bildiriyor:»

İngiliz amirallığının harbin başlangıcındanberi 520 vapuru hamulelerle birlikte müsadere ettiği Popolo d'Italia gazetesinin Londra muhabiri tarafından beyan edildiğini, geçen Çarşamba günü Alman radyosu bildirmiştir. Hakikatte hamuleleri tekkik edilmek üzere tekkik edilen bitaraf devletlere ait vapurların adedi geçen Çarşamba günü 200 ü geçmekte idi. Halbuki o gündenberi bu vapurların 80 tanesine hamulelerle birlikte yollarına devam etmelerine müsaade edilmiştir.

POLONYA TEBLİĞİ

Varşova, 22 (A.A.) — Varşovanın şimali garbi mntakasında görünen Alman zırhlı kıtaatı iki Polonya süvari livaşının hücumile geri püskürtülmüştür.

Almanların Praga mahallesinde Brudno mezarlığı civarında yaptıkları taarruzlar da tardedilmiştir.

Bombardımanların korkunç tahribatı devam etmektedir.

2 Numaralı Varşova radyosunun bildirdiğine göre, Zacheta semesinde birçok tablolar harap olmuştur.

Polonya Kralının Tenton Sövalye - lerini mağlup ettiği Grünvald muharebesi.

(Arkası 3 üncü sayfada)

Günün Tenkitleri

Harbi Kaldırarak Yeni Bir Ahlak

Tarihin kaydedtiği en kanlı muharebe, büyük cihan harbi sona erip te Versailles muahedesi imza edilince milletler geniş nefes aldılar; Bay Vilsonun bulduğu kombinezonlar sayesinde dünyanın uzun bir sulha kavuşacağına kanaat getirdiler. Tam on sene 1918 den 1928 e kadar müzakereler, münakaşalar, konferans ortalgı sulh dalgalarıyla çalkadı, fakat bu çalkantılar nihayet harp dalgası şeklini aldı.

1928 den sonra sulh ümitleri her gün biraz daha suya düştü; şunlarda harp tehlikesi baş göstermeye başladı, hayaller inkisare uğradı.

Silâhları terketmek için toplanan bin bir konferansın hiçbir işe yaramaması, muahedelerle sulhu temin etmenin imkânsızlığı, Cemiyeti Akvamın, asri bin bir gece masallarının serabi halinde efsanelere karışması «Hayat olan yerde harp vardır» di-yen felsefeye hak kazandı. Bütün

bunlar insaniyet namına iyi olmuştur.

Harp sahiden beşerin tabii bir hali midir? Bütün fecaatleride rağmen insanlar boğuşmak için mi yaradılmışlardır?

Buna «Evet» diyemiyecceğiz. Asırlar boyunca sürüp gelen boğuşmalara rağmen beşerin harbi tabii ahvalden telâkî etmesine imkân yoktur, çünkü insaniyet bunu kabul edemez. Evvel zamanlarda esaret te tabii görülmüştür. Fakat insaniyet hisleri derece derece yükselirken beşer kendine daha insani bir muhit yaratıp insan kadriğini takdir edince esareti ortadan kaldırmıştır.

Milletlerin birbirlerinin menfaatlerini gözeterek, birbirlerinin istiklallerine hümmet besliyerek esareti ortadan kaldırdıkları gibi, harbi de ortadan kaldıracaklarına şüphesiz

(Arkası 3 üncü sayfada)

SELAMİ İZZET SEDES

İŞGAL SENELERİNDE M. M. GRUBUNUN GİZLİ FAALİYETİ

No: 41

Hatıratı Yazan : M. M. Grubu Reisi Eski Topçu
Müfettişi Emekli General Kemal Koçer

Kırkağaçlı Osman Bey Dil Bilmek Dolayısıyla Yabancı Unsurların Arasında Vazife Alıyordu

Süreyya, bahriye evrak mü -
dürlüğünden emektirdi. Nalinci
yokusundaki dergâhın şeyhidir.
Bu zat, rübab üstatlarından bi
risidir. Tekkenin bir köşesinde
allesile birlikte ikamet ederdi.
O da, Milli Müdafaa teşkilatının
değerli ve faziletli bir üyesi idi.

Az sonra Süreyya geldi ve ta
limatını aldı:

— Silâh ve cephaneye tekkeye
nakledilecektir.

Nakliye arabaları yüklenmiş
tir, bir müsellâh manga bu ara
baların muhafazasına verilmiş
tir. Muhiddin de kafilayı takip
etmekteydi.

Süreyya, kafilaya kapıda in
tişar ediyordu.

Yükler boşaltıldı ve trübe kis
mı açıldı, dinî bir tören yapı
ldıktan sonra, sandukalar kaldırıl
arak silâhlar yerleştirildi ve
örtüler eski haline getirildi. Bu
zat, büyük takdirlere ve hür
metlere layıktır.

İş, o vaziyette herkesin cüret
edemeyeceği bir istî. Burada giz
lenen silâhlar, 60 malihir, 15
sandık cephaneye, 250 el bombası
idi. Halbuki bu diyarda, çakı ta
şınmakta yastıktı. O anda İstan
bulun içinde teşkilât yapanların
görecikleri ceza, beynelmîl kan
unlara göre, idamdır. Suretleri
gazetelerde de intişar eden ota
lar, beyannamelerle bu keyfi
yet mükerren de ihtâr edilmiş
ti. Fakat kahraman bir millet
böyle tehditlerden hiç te korku
su yoktu. Bir Türk kadınına te
cavüz eden bir asker, derhal ye
re serilmişti. Selâm vermediğin
den dolayı muahzeye uğrayan
birkâç silâhlarla cevap vermiş
lerdi.

Bir harp gemisinin torpillen
mesi için alınan tertibat sezil
miş, yüzbâşı Şemsettin alâkadar
kıyıda ki evinden kaçarak Anado
lyaya gitmişti. Bundan sonra bu
kuyunun tarassudu için bir torpi
do ikame edilmişti.

Akim kalan bu teşebbüsten
sonra elli kadar denizci muhi
rîce bir pazar gecesi salıncarak
mülûci ele geçirdikten sonra
mütehassıs denizciler torpido
kovanını fadiyete getirmeyi
ve muhafaza ettiği zırhlı tor
pillermeyi tasarlarken, icap eden
plânı Kasımpaşa grubu haber
vermişti. Bu işlerin idaresini de
Muhiddin deruhde ediyordu.

İstanbulda emniyetin bozul
maması kat'i bir mecburiyet ol
duğu cihetle bu plânın tatbik
mekline konulması tasvip edil
memişti.

Bahriye merkez hastahanesi
kâfi miktar sarğı ve ilâç ta te
min etmişti.

Boğaz ve kulak doktoru Maz
har ve doktor Naci fedakâr yar
dımışlardı.

Kasımpaşada fevkalâde vazî
yetlerde yangınlara karşı grup
tarafından eşaslı tedbirler alın
mıştı.

Kasımpaşadaki teşkilât bölük
lere ayrılmış ve bölüklere tari
hi adlar verilmişti. Gazi Hasan
Paşa, Büyük Piyale Paşa...

Silâhlar, çok muhtelifti. may
zer, martin, Rus, Japon silâhları,
rûvelver ve ilâh.. bölüklerde ay
nî cins silâhın bulunmasına itti
na ediliyordu.

Kuzuliler sandalcı Kâmil ağa
nın bir bölüğünü teşkil ediyor
lardı.

Rüşti adlı atak bir vatanper
vere de bir bölük verilmisti.

Erzurumuların vücudu getir
diği kıt'aya ihtiyat mülâzımı Na
zif kumanda ediyordu.

Kırkağaçlı Osman Bey dil bil
mek dolayısıyla yabancı unsurla
rın aralarında vazife alıyordu.

Ali Rıza ve Harun bir keşif sı
rasında tevkif edilmişlerdir. Av
cı kıyafetinde harita almak ve
kuvvetleri tespit etmek vazife
lerini yaparken tutulan bu ar
kadaşlar, Alibey köyünde düş
manın yaptırdığı bir tahkikat -
tan sonra serbest bırakılmışlar
dı. Bu arkadaşlar muvakkaten
bu köyde mukayyed ve buranın
teşkilâtında misafirdiler. Kâğıt
hane muhtarı Nazmi burada mü
him rol ifa etmişti.

Diğer muntakalarda aynı fera
ğat ve hamaseti göstermişti. Ka
sımpaşanın uzun raporlarını te
krik ile telhis etmeyi bir vazife
addettim. Muhiddine ve mesai
arkadaşlarına bu vesile ile de
şükranlarımı iblâğ etmek isti
yordum.

Grup âzasına verilen vesika ü
zerindeki bir fotoğrafı, bir Türk
erini gösteriyor!

★ İSTİHBARAT

Grup, kuvvetli istihbarat ele
manlarına malikti. Mükemmel
bir fotoğraf makinesi, bazı ves
ikaların fotoğrafını almakla, dil
bilen bir arkadaş tercüme ile uğ
raşıyordu. İstanbul Milli Müda
faa teşkilâtı şubeleri ve bazı u
yanık arkadaşlar grupla munta
zaman tenvir ediyorlardı. Yazı
işlerimiz çok zaman yiyordu. Şer
hlerinden emin olmak çareleri al
mak için muzir eşhasın faaliye
tleri itesipite büyük muvaffa
kiyetler gösterenler eksik de
ğildi. Defaatla Bursa, İzmir ka
dar gidip gelenler kıymetli ma
lûmat getiriyorlardı. R nin mun
tazam raporları işe yaramakta
idi.

Fakat bu zatın grupun teş
kilât ve mesaisine dair hakiki
malûmat ta edinememiş olduğun
u takip ettiğim son tefrikaların
dan anlıyorum.

Muhallif fırkalarla intisap ede
rek enteresan raporlar verene
ri takdirle anarım. Bu fırkala
rın zavallı elemanları, toprağı
mızdan ayrıldıkları günlere ka
dar bu faaliyeti sezemek ser
semliğini göstermişlerdi. Çok de
fa, bu muzir teşekküllerin firar
ları günü gününe öğrenilir, mu
kabil tedbirler alınır.

Hain bir zümrenin muhallif
kuvvillere kayıt ve kabulleri i
çin vukubulan müracaatlarını,
istidnamelerini de ele geçi
mek suretile, tespit edenler var
dı. Bilâhara hesaba çekilen bu şa
hısların vaziyetleri çok hazindi.

Bu zavallılardan bazıları ikiye
nüşa istidname takdim etmek
gafletini gösterirken bu istida
namelerden birisinin isticavp sı
rasında en kuvvetli bir vesika ol
arak suratlarına çarpılabilce
ğini hiç idrâr edememişlerdi: «Za
limlere bir gün dedirir Hazreti
mevlâ...» misrâmı bu hainler u
nutmuşlardı.

Bir zatın çocuğu mühim bir
yerde emniyetle istihdam edili
yordu.

Kuzuliler sandalcı Kâmil ağa
nın bir bölüğünü teşkil ediyor
lardı.

(Arkası var)

Şehir Haberleri

Dün Akşam Feci Bir Cinayet Oldu

Bir Simitçi Bıçakla Şarapçıyı Öldürdü

Dün Beyoğunda feci bir cina
yet olmuştur. Tepebaşında Mah
mutağa vokuşunda 128 numara
da oturan seyyar simitçi 326 do
ğumlu Ahmet oğlu Mehmet ile;
Yüksekkaldırım 143 numarada
şarapçılık eden Muizin araları a
çık bulunmaktadır.

Dün saat 14 te Mehmet, Moizi
bulmağa gitmiş ve onunla kısa
bir münakaşadan sonra bıçağını
çekerek karnından ağır surette
vurmuştur.

Yaralı şarapçı hemen Senjorj
hastahanesine kaldırılmışsa da
biraz sonra ölmüştür. Katil Meh
met yakalanmıştır. Kendisini he
men cürümüşut vakası olarak
ağırceza verilmiş ve tevkif edil
miştir.

BELEDİYE

Muvazene Müdürü Gitti

Belediye muvazene müdürü bu
akşamki ekspresle Ankaraya gi
decek. mülhak bütçeleri gönde
recektir. Necati Ankarada muha
sebe müdürüne mülâki olacaktır.

MAARİF

Yeni Tayinler

İstanbul inşaat okulu türkçe
öğretmeni, İstanbul inşaat usta
okulu direktörlüğüne. İzmir kız
lisesi tarih öğretmeni Zekiye E
rinc İstanbul Çamlica kız lisesi
tarih coğrafya öğretmenliğine
tayin olunmuştur.

TİCARET

Türk - Rumen Ticareti

Yakında Romanyadan bir ti
caret heyeti gelecek, hükümeti
mizle yeni bir ticaret anlaşması
yapacaktır.

Anlaşma müzakerelerinde, Türk
heyetine, dış ticaret müdürü ri
yaset edecektir.

MÜTEFERRİK

Esnaf Hastahanesi

Bir sene içinde esnaf hastaha
nesinde 704 hasta yattakta, 12,214
hasta da ayakta tedavi edilmiş
tir. Hastahane 328 ameliyat
18 doğum vakası vardır.

Varşova Elçimiz Geliyor

Polonyadan Bükreşe geçen Var
sova büyük elçimiz Cemal Hüs
nî şehrimize gelecektir.

Polonyalı Mülteciler

Hükümetimiz, memleketimize
iltica etmek isteyen Polonyalıla
rı kabul etmeğe karar vermiştir.

Tokyo Seferimiz Gitti

Yeni Tokyo seferimiz Ferit dün
Japonya hareket etmiştir. El
çimizin bu seyahati Süveyş ka
nalı kapalı olduğundan uzun sü
recektir.

Atış Talimleri Yapılıyor

Bugün saat dokuzdan itibaren
Zeytinburnu fabrikasından de
nize doğru topçu atışları yapıla
cağından deniz vesaitinin sahil
den çok açıkta geçmeleri alâka
darlara bildirilmiştir.

Fenerbahçe Galatasarayla Karşılaşıyor

Yarın Mühim Güreş Müsabakaları Yapılacak

Geçenlerde Taksim stadında
tertip edilen gece maçlarının
şampiyonunu tayin edecek ve
aynı zamanda Tan kupasının fi
nali olan Fenerbahçe ve Ga
latasaray takımları gelecek haf
ta başlayacak olan ilk maçların
dan evvel yarın Fener stadında
maç yapacaklardır.

Lik Maçları Başlıyor

Gelecek Cumartesi ve Pazar
gününden itibaren İstanbulun
yeni sene futbol lik maçları baş
layacaktır. Bu seneki kümeler
geçen sene olduğu gibi birinci
küme eski on klüpten ve ikinci
küme de A ve B grupları olarak
on sekiz klüpten müteşekkildir.

Profesyonel Güreşler

Yarın Taksim stadında profes
yonel güreşlerin son haftası mü
sabakaları yapılacaktır. Bu haf
taki müsabakalarda Habes ile
Mülâyim - Dinarlı Mehmet ile
Alman Villi ve Tekirdağlı ile de
Rus Skorobof karşılaşacaklardır.
Müsabakaların geçen haftadan
daha enteresan olacağı muhak
kaktır.

EKONOMİ

İktisat Müdürünün Raporu

İstanbul muntakası iktisat mü
dürü, sanayi odaları teşkilâtı
ne dair hazırladığı raporu İkt
isat Vekâletine göndermiştir.

Yeni Bir Emir

Memleketimize seyahat mak
sadile otomobil ve motosiklet gi
bi nakil vasıtalarının tekrar dı
şarıya çıkması menedilmiştir. Son
gelen bir emirde, bu şartlarla
memleketimize gelen vasıtaların
dışarıya çıkabileceği bildirilmek
tedir.

SORUYORUZ!

**Kasapların Pazar
Tatili**

Beyazıtta okuyucumuz (Hüse
yin) yazıyor:

«İstanbulun birçok yerlerindeki
kasaplar Pazar günü öğleden son
ra tatil yaptıkları halde Gedikpa
şa, Aksaray, Beşiktaş, Balat gibi
semtlerin kasapları, müstahdem
lerini sabahın akşama kadar ça
lıştırıyorlar. Bunların da tatilden
istifade etmesi imkânı yok mu?»

Bir ay kadar evvel yine bu sü
tunlarda Gedikpaşa semtindeki
kasapların dileğini yazmış ve sor
muşuk. Fakat müsbet bir şey çı
kmadı. Bu müstahdemler de insan
dır. Bunlar da haftada bir gün
gezecek, istirahat edecek, yıkana
cak, temizlenecek velhasıl maddi
ve manevi bütün ihtiyaçlarını tat
min edeceklerdir. Bu müstahdem
lerin Pazar tatilinden istifadeleri
imkân olup olmadığını

Soruyoruz!

Polis, Halka İyi Muamele Edecek

Emniyet Amirleriyle Baş Komiserler Toplandı

Emniyet Müdürü Muzaffer A
kalın dün kazaların Emniyet â
mirleriyle Başkomiserlerini vilâ
yette toplayarak kendileriyle bir
hasbehalde bulunmuş ve vazife
lerinde takip edecekleri esaslar
hakkında direktifler vermiştir.
Emniyet Müdürü ezcümle de -
miştir ki:

«— Polisin esas vasfı vakur ve
disiplinli olmaktır. Polise hiç ya
kımsıyan bir şey varsa o da lâü
ballilik ve intizamıslıktır. Polis
kanunların tatbikine memur bir
icra vasıtası olmak itibarıyla halk
ile temas sahası en geniş olan bir
devlet teşkilâtıdır.

İşlerin yolunda yürümesiyle
memurların disiplin ve inzibatını
temin ve muhafaza hususunda
teftişin rolü çok büyüktür.

Ben mütemadiyen teftişlerde
bulunacağım gibi sizlerin de teş
kilât üzerinde muntazaman teftiş
lerde bulunmanızı istiyorum. Teftiş
defterlerini sık sık getir
terek âmirlerin teftiş vazifele
rini ne suretle ifa ettiklerini kontrol
edeceğim. Bu kontrol teftiş
amirleri hakkında sicillerine in
tikal edecek kararlar vermeme
müessir olacaktır.

Adli zabıta işlerinde hedefimiz
hiçbir vak'a failinin meçhul kal
maması ve yakalanmadan bir tek
suçu bırakmamasıdır.

Seyrüsefer ve zabıta belediye
işlerinin çok iyi tanzim ve idare
edilmesini ehemmiyetle gözönü
ne alıkk. Bu işlerle yalnız beledi
ye zabıtasına tefrik edilmek
değil bütün polis teşkilâtı meş
gul olacaktır.

Kılık kıyafet ve tavır hare
ket ve karakolların temizliği hu
susunda lâüballiğe ve müsamaha
ya kat'iyen yer verilmeyecek
tir. Evrak üzerindeki muamele
ye gelince: Bunlar günü gününe
neticelendirilecektir. Amirler me
murlarına tevdi ettikleri iş hak
kında her akşam izahat almak ve
memurların elinde gününde bi
tirilmemiş ve ertesi güne devre
dilmiş işler kalmış ise bunların
intâc edilmemeleri sebeplerini
tefrik ederek tedbirlerini temin
etmelidir. Noksan muamele ve
tetkik ile evrak gönderilmeme
sine dikkat olunmalıdır.

Yaşadığımız günlerin harici ve
dahili emniyet bakımından taşı
dık fevkalâde nezaket ve ehem
miyeti siz bilirsiniz. Büyük fe
rağat, cesaret, dikkat ve vazife
severlik hisleriyle mücehhez bu
lunan kadromuzun en müşkül
şartlar içinde kazandığı muvaf
fakiyetleri de bütün memleket
bilir. Yurt emniyet ve asayişinin
bekası olan sizlerin muvaffakı
yeti hepimizin yani memleketin
yüksek menfaatlarının muvaffa
kiyeti olacaktır.

— Pekâlâ, mademki bu kadar
ısrar ediyorsun, söyleyeyim. Son
defa istediğim parayı vermetken
imtina ediyorlar. Daha kötüsü
evvelce aldığım paranın faizi o
lan parayı da derhal ödememi
istiyorlar; aksi takdirde köşke,
çiftliğe derhal haciz koydurup
vaziyet edecekmış... Şadi işte
bu haberi verdi, ben de kendi
sinden bana hususî bir şekilde
biraz borç vermesini rica ettim.
Bir kere düşünüyordum dedi, ba
kalmı razı olacak mı? Maamafih
olsa da olmasa da hep bir; enin
de sonunda çiftliğin elden git
mesi mukadder, onu rehinden
kurtaracak parayı bulmamız im
kânsız bir şey.

Nihayet mesele anlaşılmişti.
Kavga çiftliğin başına kopuyor
du. İhtiyar kâhya kadın dünya
başına yıkılıyor zannetti. Galibi
bu müşkül vaziyetden kurtar
mak, çiftliğin yabancı ellere geç
mesine mâni olmak için ne yapa
bilirdi Yarabbi! İlk akına gelen
şey bankadaki birkaç kuruş pa
rası oldu. Fakat bu devde ku
lak kabilinden bir şeydi.

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

ATATÜRK'ÜN SON GÜNLERİ

Yazan : Rahmi Yağız Tefrika : 37

Atatürk'ün Rahatsızlığı Efkârıumumiye Üzerinde Derin Bir Teessür Uyandırmıştı

9 Teşrinievvel, dost Yugoslav
ya Kralı Birinci Aleksandrın
Marsilyada suikaste uğrayarak
bir anarist tarafından katledil
diğinin yıldönümüydü.

Suikaste uğramadan evvel
memleketimize de gelen ve Ata
türkü ziyaret ile iki devlet ara
sındaki dostluğu birleştirmek hu
susunda mühim hizmetler gör
muş olan müteveffa Aleksandrın
hâtrasına kadirşinas Türk mil
leti hürmet göstermeği o zaman
ihmal etmemiş, ve bu hareket her
sene, suikast hareketinin yıldö
nümü gününde gerek matbuatın
alâkası ve nesriyatı, gerekse de
halkın dost milletin matemine gö
nünden iştirak edişi ile belirlili
yordu.

Aynı günde Ankarada bulu
nan Alman İktisat Nazırı da
memleketine dönmek üzere An
karadan İstanbula gelmiş, ga
zete'ere yaptığı beyanatta Ebe
di Şefin yarattığı yeni Türkü
yenin devamlı inkılaplarla me
deniyet ve yenilik yolunda ne
seri bir tekâmüle sahne olduğun
u yakından görmek fırsatına
mazhar olduğu için kendisini
bahtiyar addettiğini,

«Essiz bir devlet adamı olan
dahi Atatürke Alman devlet re
isi Führer'in selâm ve hayranlık
larını iblâğ etmekle mesrurum»
diyerek belirtmiş, yaptığı te
maslar neticesinde iki devlet a
rasındaki ticari ve iktisadî mün
asebetlerin daha verimli bir is
tikbale ana olacak anlaşma ze
minlerinin ihzar edildiğini, Al
manyanın Türkiye'ye 150 mil
yon Rayş Marklık bir de kredi
açması esasında da mutabık ka
lındığını ilâve etmişti.

Bu beyanatt, kurulduğu günden
bu ana kadar cihan politikâ âle
minde siyasetinin muvaffak ne
ticelerile öğünmek mevkiini ka
zanmış olan Türk diplomasisinin
iktisadî cepheye kazandığı bir
zafer şeklinde telâkki ediliyor
du.

150 milyon Rayş Marklık kre
di Almanyaya yapacağımız sına
lı siparişlerle, ısmarlayacağı
mız deniz vasıtaları ve makine
lerle amortize edilecek, buna
mukabil de Almanyaya ihracat
maddelerimizden mühim mik
tarda tütün, üzüm, yapağı soğan,
palamut ve zeytinyağı çekek
ti. Yine 9 Teşrinievvel günü,
yani Atatürkün ebediyete intik
kalinden tam bir ay evvel ki,
günü teşkil eden bugünde, de
mirvolu siyasetimiz yeni bir he
defe varmakla parlak istikbal
nin tahakkukuna doğru ileri bir
adım daha atmış oluyor, Türk
şimendiferliği Erzincan istas
yonuna ilk katarını göürmek su
retile ve Nafia Vekili Ali Çltin
kayanın himmetile kısat merasi
mı yapıldı.

Atatürk bu güzel vesile ile Na
fia Vekiline bir telgraf çekerek
onu ve muvaffak idaresini teb
rik etti...

Efkârıumumiye artık öteden
beriden sızan sayılarla Ebedi
Şefin rahatsızlığına ait anlatı
lanlara omuz silkiyor, bu kadar
acı faaliyeti karşısında bunların
kötü temennilerden başka bir şey
olmadığını kabul ediyordu.

Ve... Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

— Efkârı umumiyede bu kanaat
hakim olurken maalesef Ebedi
Şef, dahi Atatürk yeni ve şimdiki
kaderi geçirdiği krizlerden en
mühimmine her saat

Son Haberler

M. Kalineskoyu Kim Öldürtmüş

Alman Matbuatı İngiltereyi Bu Suikastla Alâkadar Gösteriyor

Bükres, 22 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Nazırlar meclisi, Başvekil General Argeseanu'nun riyasetinde toplanmış ve halka hitaben aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

Başvekil Calinesco'nun alçakça öldürülmesi neticesinde bütün memleket kedere garkolmuş bulunuyor. Hükümet, aynı zamanda, misal teşkil edecek ceza tedbirleri almış ve ni zam ve sükunun idaresi için çok şiddetli vaziyet tesis etmiştir.

Romanya, bütün komşularıyla ittifak ve iyi antant münasebetlerini kuvvetlendirmeye ve bugünkü anlaşmazlıkta tam bittirlikte bulundukları esnada, Romanya'nın bu suikastla alâkadar olduğunu gösteriyor.

YENİ BAŞVEKİLİN BEYANATI
General Argeseanu, şu beyanatta bulunmuştur:

Calinesco, vazife başında, vatanın saadet ve refahı ve müdafaası için çalışmakta olduğu bir sırada öldürülmüştür. Nizamın muhafazası ve tedhiş hareketinin tenkili için hükümet tarafından kat'î tedbirler alınmıştır.

YENİ KABİNE

Kral Carol'un dün akşam Calinesco'ya halef olmak üzere tayin ettiği Başvekil ile arkadaşları şunlardır: Başvekil General Argeseanu, Dahiliye Nazırı Bayermarinescu, Milli Müdafaa Nazırı General İleus.

Bu üç nezaretin üçü de şimdiye kadar Calinesco'nun uhdesinde idi. **CİNAYESİN TAHKİKATI**

Kalinesco'nun katli üzerine yapılan tahkikat Demirmuhafız teşkilatının son unsurları tarafından yapılmış bir suikast mevzu bahis olduğuna ve ne haricte kolları olan ne de herhangi bir beynelmîl mahiyet ve münâfık bir hareketin asla mevzu bahis bulunmadığını göstermiştir.

Menfur cinayetin tamamen dahili olan mahiyetli bizzat tahkikatla, suikast faillerinin beyanlarıyla ve bunların eski Demirmuhafız teşkilatı azasından bulunmalarıyla sabit olmaktadır.

DİPLOMATİK MAHFELLERDE
Diplomatik mahfellerde Kalinesco'nun şahsi enerjisi ile Romanyanın üzerinde Demirmuhafızlar tehlikesini uzaklaştırdığı bir saatte ulul ettiği beyan edilmektedir.

Kalinesco, birkaç kere tehdit edilmiş ve birkaç kere suikaste uğramıştı.

Kodreano'yu tevkiif ettirdiği ve Demirmuhafızlar sefinin Viesco ile birlikte kaçmağa teşebbüs ederken öldürdükü zamandanberi büyük bir tehlike içinde bulunduğunu biliyordu.

Pek tabii olarak birkaç haftadanberi Alman ekalliyetini temsil eden Demirmuhafızlar memleketinde bir karışıklık çıkarmak için her fırsattan istifade etmekte idiler.

KALİNESKONUN VASİYETNAMESİ
Kalinesco, son arzularını bildiren kısa bir vasiyetname bırakmıştır. Müteveffa, oğluna ailenin şerefini muhafaza etmesini, asker veya devlet memuru olmasını, vatanı ve Krala ihlas ve sadakatle hizmet etmesini tavsiye etmektedir.

Kalinesco, Pazar günü Cureta de Argeş'de gömülecektir. Müteveffanın

vasiyeti mucibince Tabutu 12 öküz tarafından çekilecek ve araba ile mezara nakledilecektir.

ALMAN MATBUATINA GÖRE
Alman ajansı bildiriyor:
Alman matbuatı, Romanya Başvekil Kalinesco'ya karşı yapılan suikastın İngilterenin eseri olduğunu bildiriyor.

Nazi Liderlerinin Parası

Newyork, 22 (A.A.) — Havas: Amerika esham ve tahvilat borsası mahfellerinde Göring, Göbbels ve diğer nazi Liderlerinin Amerikan bankalarında mühim mevduatları bu bulunduğu veya sarraflarda Amerikalı eshamı olarak sermayeleri mevcut olduğu söylenmektedir. Bu sermayelerin yekünü 10 ilâ 55 milyon dolar tahmin edilmektedir.

Izmir Zelzelesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
at memuru, inhisarlar müfettişi vardır.

Dikilide dört, Kayakum köyünde beş hayvan ölmüştür.

DÜN SABAHKİ ZELZELE

Ankara, 22 (A.A.) — Bu sabah 2.30 da şehrimizde hafif bir hareket arz olmuştur. Diğer taraftan memleketimizin muhtelif yerlerinden aldığımız telgraflara nazaran Kocaelide 2.30 da, Edremitte 2.50 de Bursada 2.40 da, Eskişehirde 2.30 ve 4.30 da oldukça şiddetli, Edirne'de 2.20 de, Geliboluda 2.45 te, Tekirdağ'da 2.40 da, Kuşadasında 2.26 da, Akhisarda 2.37 de, Aydında 2.40 da, Manisada 2.35 te olmak üzere birer, Geyvede 2.29 ile 6.41 arasında beş, Alaçayda 2.25 ile 6.10 arasında sekiz ve İzmirde 2.37 ile 6.10 arasında beşer defa yer sarsıntıları hissedilmiştir.

Izmirdeki yer sarsıntılarında biri bazı duvarları çatlatarak kadar şiddetli idi.

Bergamada da saat 2.40 da şiddetli bir yer sarsıntısı olmuş ve bunun neticesi evler yıkılmış ve bazı zararlar vukua gelmiştir.

BÜLÂLE: GÜN:

Yüzlerce güzeli müzik ve dans içinde solduran gizli barlar... Temiz ruhları öldüren namus hırsızları... Lüks ve ihtisam içinde şukat eden genç kızların feci hayatını anlatan hayat dramı. İlâveten: Pakların aktini, pasif koruma usullerini, seferberlik ve harp faaliyetini gösteren son metro jürnal... ve Renkli Miki Bugün halk matineleleri saat 1 ve 2,30 da

BUGÜN MELEK Sinemasında

Emsalsiz derecede gülünç sahneler Renkli ve Fransızca sözlü şaheser. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matineleler.

YALANCILAR ŞAHI FREDERIC MARCH - CAROLE LOMBARD

Emsalsiz derecede gülünç sahneler Renkli ve Fransızca sözlü şaheser. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matineleler.

HAZRETİ MUHAMMET

Yazan: Ziya Şakir

Tefrika : 38

Guddas, çehresinde büyük bir meserret ve beşâsetle Utbe ve Şeybenin yanına geldi. Bu iki adam büyük bir merak ile sordular:

— Demindenberi, size bakıyordunuz. Muhammed ile, böyle uzun uzadıya neler konuştunuz.

— O bana öyle şeylerden bahsetti ki, onları bir Peygamberden başka hiçbir kimse söyleyemez.

— Yoksa, sen de onun Peygamberliğine inanmış mı?

— Hem de o derece inandım ki, dünyada, ondan daha büyük bir insan olmasına ve olacağına kani değilim.

Utbe ile Şeybe, hayrette kaldılar. Son derecede zeki ve bir hayli malûmatlı bir adam olan

Guddas'ın, kolayca ifgal edilemeyeceğini bildikleri için, onun çok büyük bir tesir altında kalmış olduğunu anladılar. Fakat, kalblerine henüz hidayet nûru doğmadığı için, sözü burada keserek daha fazla alâkadar olmadılar.

Resulü Ekrem, oradan kalkarak (Batı nâhle) ve geldi. Kendisi orada istirahat ederek, Mekke'deki vaziyeti anlamak için (Zeyid) i Mekkeye gönderdi.

Zeyid, gizlice Mekkeye girecek Resulü Ekrem'in akraba ve eshabından bazıları ile dolaştı.

— Taifte maruz kaldığınız muameleyi, buradaki müşriklere duyular. Bir kat daha şimdiler... Resulü Ekrem, şayet bu sırada

Ruzvelt Bir Nutuk Söyledi

Vaşington, 22 (A.A.) — Reiscümhur Ruzvelt, kongrede irat ettiği nutukta, evvelâ bu fevkalâde toplantının hedeflerini anlattı.

Ruzvelt, «Bu toplantının hedefi, Amerika Birleşik devletlerinin yabancı memleketlerle olan münasebetlerine yeni bir vechе vermektir.» demiştir.

Ruzvelt, bunu müteakip, kongrenin alacağı kararların Amerikan bittirlik, emniyeti ve sulhu için büyük ehemmiyetini tebarüz ettirmiş, 1939 Kânunusaniyenberi Avrupa vaziyeti hakkında yaptığı muhtelif beyanata işaret etmiş ve ezcümle demiştir ki: 1939 Kânunusaniyenberi sul-

hun idamesi için esaslı şartlar değişmiş değildir. Bu sebepten dolayı, bittirlik kanunlarımızı bir kere daha tetkik etmenizi rica ediyorum.

Ruzvelt, ambargo kaydının siyasi fenalıkları üzerinde ısrar etmiş ve demiştir ki:

Ambargonun tatbiki, yalnız siyasetimizi baştan başa değiştirmekle kalmamış, deniz ticareti bahsinde kara ve deniz devletlerini de müsvi bir hale sokmuştur.

Bir harp tehdidi yapan bir kara devleti, bu suretle, kendisini daha evvelinden emniyet halinde görmektedir. Filhakika ambargo dolaşısıyla, muhasımı olan deniz devleti, dünya ile ticaret yapmak hakkının ihlâl edilmesile zayıflamış bir halde-dir.

Emîr Nayif Memleketine Döndü

Ankara, 22 (A.A.) — Reiscümhurumuzun fahri yaveri olarak ordumuzda stajını ikmal etmekte bulunan Mavrayı Erdün Emiri Hazretlerinin mahdumu Emîr Nayif stajını bitirmiş olduğu cihetle refakatinde yaverleri olduğu halde akşam Toros ekspresle memleketine müteveccihen hareket etmiş ve istasyonda Reiscümhur Hazretlerinin mahdumları ile Riyasetiümhur Umumi Kâtibi ve Başyaveri, kalemi mahsus müdürü, B. M. Meclisi Reisi ve Başvekil namlarına kalemi mahsus müdürleri, Milli Müdafaa Vekili namına yaveri ve stajda arkadaşları ettiği Türk subayları tarafından uğurlanmıştır.

GARP CEPHESİNDE Fransızlar Almanları Nasıl Mağlûp Edecek

YAZAN
Emekli General Kemal Koçer

İki muharibin bugünkü da-

rûlharplerini seddeden karşılıklı tahkimat, mühacimin karşısına dikilen, deliksiz çelik kaleler mahiyetindedir.

Top ve zırh, vakit vakit musaraa etmişlerdir. Vurmak, doğrudan doğruya görmeğe bağlı kaldığı müddetçe, münferit kaleler hâkim ve bariz noktalarda yapılmak bir kaide idi. Bugünkü manzumeler ateşlerden kurtulmak için gizlenmiştir. Büyük harbi de savan Briyalmon, Voban sistemleri daima şahikaları süsliyen, bu yüzden de yeni silâhlara değerli hedefler teşkil eden tesislerdi.

Bu sistemler, daha harp içinde ehemmiyeti kaybetmişti. 92 liklerin ateşleri karşısında kalelerin mukavemeti azalınca, mevzi harbi usulleri tatbik edilmiş, «Verdon» da seyir ordunun müdahalesi mecburiyeti elvermişti.

Büyük harp, sahra ve mevzi harplerinde de muharebe hattı yerine bir muharebe muntakası kabul etmiştir. Piyadenin ateşten kurtulmak mecburiyeti, derinliğe, tabiiyeye ve serpilmeğe mecbur ederken, büyük mikiyasta istihdam edilen ağır silâhlarda kademelendirme ihtiyacını gösteriyorlardı. Dar cephelerde tabiiye edilen külliyyetli kuvvetlerde geriye doğru kademelendirme mecbur kalyorlardı. Eski hatlar, daima delinmeğe mahkûm tertiplerdi. Yeni tabiiye, cephe derinliklerinde muharebenin devamına imkân vermektedir. Tahkimatta yeni şekillerde vefa etmeli idi.

Daimi tahkimat, yıllarca devam eden mevzi harbinde müraat edilen tahkim sistemlerinin tekemmül etmiş bir şeklidir. Mevzi harbinde cephe derinliğini topçu miktarı, arazi vaziyeti, top cinsi ve menzili de tayin eder. Bir cenhenin mahdut bir parçasının ele geçirilmesine «girme» denir. Bu vaziyette teessüs etmiş olan müdafaa muntakasının derinliklerine doğru müfuz, bahis mevzuu değildir. Bir girme, teşebbüsü derinliklere doğru götürmek için bir başlangıç olabilir.

Girmenin cephedeki topçu hatının ortalarına kadar götürülmesi ile bir delme vücut bulur. Geniş bir sahada müdafaa cep-

hesinin ortalarına kadar nüfuzla, yarma yapılmış olur ve bu genişlik artırılır. Fransız ordusu, tahkim manzumesine henüz dokunmaksızın, iki tahkim seddi arasındaki arazide ufak kuvvetlerle yer kazanmakta ve esas tahkim manzumesinin kenarına yaklaşmaktadır. Bu aralık arazide, ancak ileriyi sürülen ufak kitalar ve silâhlarla bir muharebe yapılabilir. Teşebbüs ilerledikçe müdafaa seddelerinin esas topçusunun ateşleri altında tutulmak, çalşmak ve ilerlemek mecburi olur.

Bugünkü ateşler karşısında aşılmaz ilerlemek, hemen de imkânsızdır. Tahkim manzumelerine karşı zirh vasıtaları ve hava kuvvetlerinin de tesiri yok gibidir. Tutunmak, zayıfla katlanmağa ve toprakla oynamaya vâbeste-dir. Teknik ve zaman buradâ büyük rol oynar.

Bir asrı kalenin zayıf yerleri bulunmadıkça, yeraltı tesislerini iş göremeyecek bir hale getirmek muhal gibidir.

Dar bir cephede, şimdiki hareket kabiliyeti sayesinde, girme yerini çemberlemek üzere kuvvetlerin müdahalesi müdafii için kolaydır. Geriden kuvvet ve ateşle beslenen bir delmeye karşı da terübat itihazı güç değildir.

Bir yaya, geniş cephe olmak ve müdafaa muntakasının son topçu muntakasına da elde etmek şartile muvaffak olmuş sayılabilir. Bir müdafaa tahkim manzumesinin derinliği, yanyana ve birbirini ardınca ve aralığınca hazırlanan istihkâm nüshalarından (Ouvrage) kuvvet almak şartile, en az, 10 kilometredir. Tahkim seddinin 30, 40, hattâ 70 kilometreden ibaret olduğu iddia edilen derinlik, ardarda vücut getirilen manzumelerin, ateş yardımları, yavaş tesislerin heyeti umumiyesinden mürekkep bulunduğunu kabul ettirmek istiyenler vardır. Buna, ne kuvvet, ne teknik mesai, ne de tahsis edilen para imkân veremez. Düşen manzume-yi patlayan ve kapayan kilit mevzileri yine bu 10 kilometrelik bir derinlikte düşünülebilir.

Çok önemli bölgelerde ilk müdafaa muntakaları ilgili ve bu muntakalara doğrudan doğruya destekler teşkil eden tesisler düşünülmüş olabilir. Tesislerin birbirleriyle ve geri ile irtibatı yeraltından geçer. Muhasırdâ yeraltı tesisleri vücutu getirmek için vasıta ve zamana müftâktir. Verdonda bu mesai göze çarpmaktadır. Muharebe, esas itibarile, yeryüzünde cereyan edecektir. Silâh ta, mürettebatı da çalışırken bu vaziyeti gözde bulundurmamak mecburiyetindedir. Ancak silâh, ehemmiyetine göre, hususî tertipler alabilir. Ağır silâhlara husufi ve küsufi tertipler verilebilir. Ufak çaplı silâhları, hattâ piyadeyi hiç değile parça tesirinden koruyan mazgal tertibatı vardır.

Kalelerin esas mürettebatından başka müdahale kuvvetlerinin de korunmaları için toprakla oynanmıştır. Zirhli vasıtalar, oynak vaziyetlerde, faydalı işler göreceklere ve burada hava kuvvetlerinin de rolü vardır. Büyük harp 42 likle sürpriz yapmıştır. Harp sonu mesaisi Fransada 52 lîgi doğurdu; yakında Fransız cephesinde bu silâhın faaliyetine şahit olacağız. Bu silâhı bizde görüldü.

İki set arasındaki muharebelerde Almanlar tarafından 100 bin kişinin iştirak ettiğini işitiyoruz. Bu kuvvetin istihdamına imkân veren, kâfi bir derinliğe hayret etmemek lâzımdır. Tahkimatta bir kısım arazi-yi dikkat gözünde bulundurmaman vaziyetler vardır. Henüz teferrüatlı tahkim bölgelerini ve sistemlerini bilmiyoruz. İki hafta içinde anladığımız göre, üçüncü sıfırdan bir şehir olan Sarbrükün ilerisindeki geniş müessesin, tahkim şahasını kısaltmak için, esas tahkim şahasına sokulmadığına hükmetmek kabilir.

Alman garp seddinin tamamlanmış olduğuna inanamıyoruz. Her şeyden evvel istihkâma mahsus silâhların noksan olduğunda şüphe yoktur. Bu noksanı, Verdon'da olduğu gibi, milyon müdahale kuvvetleri gidermek müdahale kuvvetleri bu ordu ile çok kanlı muharebeler cereyan edecektir.

Yarma yerleri hakkında şim-

İSLAM TARİHİNDE NİFAK VE HACCACI ZALİM

Yazan: Kemaleddin Şükrü

Tefrika : 37

Eğer Şimdi Ömeribni Abdülazize Derhal Biat Etmezsen Buracıkta Kafanı Kese, im !..

Herkes, kulak kesilmiş dinli yordu.

Hüşşam etrafına bakındı.

Amir bin Abdülâzizi göremeyince bir derece müsterih oldu.

Fakat kürsüye çıkmış olan (Ricâ bin Elhayan), yüksek sesi ile caminin kubbesini şöyle inetti:

— Ey nâs... Halife Süleyman bin Abdülmelik rahmeti rahmana kavuştu. Biat edeceğiniz zaman ismi de hepimizin hürmet ettiğimiz Amir bin Abdülâzizdir. Merhum Süleymanın vasiyeti de bu merkezdedir. Amri Emir olarak kabul ediyor musunuz?

Camii içini dolduran halkın dudaklarından Amrin adı bir dua gibi yükseldi.

— Allah Süleymandan razı olsun ki, bize Amri verdi...

Dedikten sonra hep bir ağızdan:

— Kabul ediyoruz. Kabul ediyoruz.

Diye bağıştılar.

Sesler sustuktan sonra minberin yanında başka bir ses, tek, titrek ve münferit bir ihtiras se-

— Ben, bu intihabı kabul etmiyorum...

Bunu söyleyen de Hüşşam bin Abdülmelikti.

Ricâ bin Elhayan baktı ki, bu muhteris adam bir mesele çıkaracak, derhal kürsüden aşağı atladı. Kılıcını sıyırdı. Hüşşamın yakasından tuttu.

— Eğer, şimdi derhal biat etmezsen buracıkta kafanı vallah keserim.

Diye bağırdı. Halkın ekseriyeti de esasen Ömeri sevdiği için Hüşşamın bu itirazına kızmışlardı.

Haris adam âkibetinden korktu. Hayatından endişeye düştü. Ve hemen, Ömeribni Abdülâzize tâbi olduğunu söyledi.

Mesele kalmamıştı.

Şam sarayının has ahırından yarım düzine cins aratını Ömeribni Abdülâzize gönderdiler.

— Yeni Halife bu atlardan hangisine isterse binsin ve camie gelsin...

Dediler. Ömeribni Abdülâziz,

(Arkası var)

Lehistan Topraklarında Alman Sovyet Hududu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

VARŞOVA MUKAVEMET EDİYOR

Albay Lipinski, radyoda Varşova'nın yapmadığı olduğu mukavemetin gittikçe şiddetlenmekte olduğunu söylemiştir. Payitahta karşı iki gündendenberi yapılmakta olan bütün taarruzlar, püskürtülmüştür. Polonya askerlerinin göstermekte oldukları kahramanlık, hududsuzdur. Bu askerler, düşmanın tanklarına karşı saldırı yapmakta, zirhli otomobillerin üzerine sığarmakta ve içindekilerin silâhlarını ellerinden almaktadırlar.

İNGİLİZLERİN MUVAFFAKİYETİ
İngiltere istihbarat nezaretinin bir tebliğine göre, Fransadaki İngiliz hava kuvvetleri 20 Eylülde Fransada bir Alman harp tayyaresini düşürmüştür.

GARP CEPHESİNDE
Dün gece Fransız cephesinde Ren nehrinden Moselle'ye varınca ka-dar her iki tarafta topçu faaliyetleri artmış ve şahasını Sarrebruck'un cennubunda Labies'in sol sahil muntakasına kadar genişletmiş ise de umumi vaziyette bir değişiklik yoktur.

Her iki taraf da kendi mevzileri önlerinde bazı keşif kolu hareketlerinde bulunmakla iktifa etmiştir.

RUZVELTİN NUTKUNUN AKİSLERİ

Londra, 22 (A.A.) — Bu sabah Londradaki siyasi mehafilde nîkbînlîk hüküm sürmekte idi. Bu mehafilde Ruzvelt'in nutku çok müsait bir tesir hâsıl etmiştir.

diden bir fikir serdedilemez. Bütün cephe de faaliyete geçmek için yığınak yapılmıştır. Yaya yerlerinin gizlenmek isteneceği de tabiidir. Uzaklarda, netice hakkında bir karar vermek için, belki uzun bir zaman beklemek icap edecektir. Bu müddet içinde havalarda büyük ateş ve ölümlü kavgalar, ihtimaldir, harbi besliyen müesseseleri sarsacaktır, harbin psikolojisini tetkik edenler, bir şehirde bir defada düşürülecek binlerce ton bombaya da ümitler bağlamak istiyorlar. Bu dehşet karşısında yine sinir kuvveti rolünü oynamaktadır.

TEBLİĞLER

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
rebesini temsil eden büyük tarihi tablo kurtarılmıştır.

2 Numaralı Varşova radyosu saat 20/30 da Alman tayyarelerinin Kuzl-haç hastanesini bombardıman ettiklerini bildirmiştir.

Alman tayyarelerinin ve topçu kuvvetlerinin mütemadi bombardımanına rağmen hayat aşağı yukarı normal bir şekilde devam etmektedir. Münakalât otobüslerle temin edilmektedir.

ALMAN RUS TEBLİĞİ

Moskova, 22 (A.A.) — 22 Eylül tarihinde aşağıdaki Alman - Sovyet tebliği neşrolunmuştur:

Alman ve Sovyet kuvvetleri, Alman ve Sovyet orduları arasında aşağıdaki hattı çizmişlerdir:

Dissa nehri boyunca Narev nehrine kadar, Navrev boyunca Bug nehrine kadar, Bug boyunca Vistül nehrine kadar, Vistül boyunca San nehrine kadar, San boyunca bu nehrin kaynaklarına kadar.

FRANSIZ TEBLİĞİ

Paris, 22 (A.A.) — 22 Eylül akşam tebliği:

Cephenin heyeti umumiyesinde bu gün sükûnetle mecmûr.

Deniz kuvvetleri vapur kafilelerini himayesini müessir bir tarzda temine ve düşman denizaltılarını takibe devam etmiştir.

GÜNÜN TENKİTLERİ

Harbi Kaldıracak Yeni Bir Ahlâk

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yoktur. Bunun için de beynelmîl bir yeni ahlâk teessüsünü göreceğiz. Bu beynelmîl yeni ahlâk teessüsüne de bugün bir sanyede en büyük şehirlere tarumar edecek, bir sanyede yüz binlerce masum canını alacak silâhlar en kuvvetli âmil olacaktır.

SELAMİ İZZET SEDES

Çocuk Hekimi
Dr. AHMET
AKKOYUNLU
Taksim - Talimhane
Palas No. 4
Telefon: 40127